

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 17 maja 2021 r.

BADK.DPK.133.55.2021

P10-18/21	Data wpływu petycji 9 lutego 2021 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 10 maja 2021 r.

REGULAMIN SENATU

TEMAT

„SENAT *IN PLENO*” JAKO ORGAN SENATU RP

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Roman Arseniuk.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę uchwałodawczą dotyczącą zmiany art. 4 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu, poprzez dodanie „Senat *in pleno*” do organów Senatu RP.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wniósł o nadanie nowego brzmienia art. 4 Regulaminu Senatu o następującej treści: „Organami Senatu są:

- 1) Senat *in pleno*;
- 2) Marszałek Senatu;
- 3) Prezydium Senatu;
- 4) Konwent Seniorów;
- 5) komisje Senatu.”

Postulat petycji odnosi się do wprowadzenia nowego organu Senatu, tj. „Senat *in pleno*”, rozumianej jako organ jednostki organizacyjnej, którą jest „Senat”. Autor petycji wskazuje, że nazwa „Senat *in pleno*” była wielokrotnie używana przez senatorów na posiedzeniach komisji Senatu. W petycji wskazano, że Trybunał Konstytucyjny posłużył się tą nazwą w wyroku K 38/03 uznając, że „kwestia dotyczy [...] zagadnienia organizacyjnego, a więc sprawy *sensu stricto* wewnętrznej obu izb parlamentu, to jest wskazania właściwego organu do zaopiniowania złożonego wniosku, który – co należy podkreślić – ostatecznie rozpatrywany jest przez Sejm albo Senat *in pleno*”.

STAN PRAWNY:

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (M. P. z 2018 r. poz. 846 ze zm.), w Dziale II Organy Senatu w art. 4–17 określa organy Senatu oraz ich kompetencje.

W myśl art. 4 Regulaminu Senatu, organami Senatu są:

- 1) Marszałek Senatu,
- 2) Prezydium Senatu,
- 3) Konwent Seniorów,
- 4) komisje Senatu.

Zgodnie z **art. 5** Regulaminu Senatu, Prezydium Senatu tworzą Marszałek i wicemarszałkowie.

Marszałek Senatu:

- 1) stoi na straży praw i godności Senatu;
- 2) reprezentuje Senat;
- 3) prowadzi sprawy z zakresu stosunków z Sejmem, z parlamentami innych krajów, a także z instytucjami oraz innymi organami Unii Europejskiej;
- 3a) prowadzi sprawy z zakresu współpracy i opieki nad Polonią i Polakami za granicą;
- 4) ustala plan pracy Senatu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów;
- 5) zwołuje posiedzenia Senatu;
- 6) ustala projekt porządku obrad po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów;
- 7) przewodniczy obradom Senatu i czuwa nad ich przebiegiem;
- 8) nadaje bieg sprawom przedkładanym Senatowi, zarządza drukowanie ustaw uchwalonych przez Sejm, projektów ustaw, projektów uchwał, sprawozdań i opinii komisji senackich oraz innych dokumentów stanowiących przedmiot obrad Senatu lub komisji, a także doręczenie ich senatorom;
- 9) sprawuje nadzór nad terminowością prac Senatu i jego organów;
- 10) sprawuje nadzór nad pracami komisji senackich i zleca im rozpatrzenie określonych spraw;
- 11) zwołuje posiedzenia Prezydium Senatu, przewodniczy obradom i kieruje jego pracami;
- 12) zwołuje Konwent Seniorów i przewodniczy jego obradom;
- 13) czuwa nad wykonywaniem wobec Senatu, organów Senatu i senatorów konstytucyjnych i ustawowych obowiązków przez organy państwowe i samorządu terytorialnego, podporządkowane im jednostki oraz inne obowiązane podmioty;
- 14) dokonuje ocen wykonywania przez organy państwowe i samorządu terytorialnego obowiązków wobec Senatu, organów Senatu i senatorów oraz przedstawia te oceny senatorom;
- 15) udziela senatorom pomocy w wykonywaniu mandatu i podejmuje, na ich wniosek, odpowiednie działania zmierzające do załatwienia przedłożonych spraw;
- 16) sprawuje pieczę nad spokojem i porządkiem na całym obszarze należącym do Senatu;
- 16a) określa, w drodze zarządzenia, zasady wstępu osób wykonujących zawodową działalność lobbingsową, osób biorących udział w wysłuchaniu publicznym oraz publiczności na posiedzenia Senatu lub komisji senackich, uwzględniając konieczność

przestrzegania powagi, porządku i wymagań bezpieczeństwa;

16b) określa, w drodze zarządzenia, wynikające z ochrony informacji niejawnych zasady postępowania w przypadku zgłoszenia wniosku o uchwalenie tajności obrad, podjęcia przez Senat uchwały o tajności obrad oraz utajnienia obrad komisji senackiej;

17) ustala projekt budżetu Kancelarii Senatu po zasięgnięciu opinii Prezydium Senatu, Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich, a w zakresie opieki nad Polonią oraz Polakami za granicą także Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, oraz nadzoruje wykonanie budżetu;

18) nadaje, w drodze zarządzenia, statut Kancelarii Senatu;

19) powołuje i odwołuje Szefa Kancelarii Senatu po zasięgnięciu opinii Prezydium Senatu oraz Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich;

19a) (uchylony).

19b) powołuje i odwołuje zastępcę Szefa Kancelarii Senatu, po zasięgnięciu opinii Szefa Kancelarii Senatu;

20) podejmuje inne czynności wynikające z Regulaminu Senatu.

Marszałek Senatu wykonuje także inne zadania przewidziane w Konstytucji i ustawach (art. 8).

Zgodnie z **art. 11** ust. 1 Regulaminu Senatu, Wicemarszałkowie Senatu:

1) przewodniczą w zastępstwie Marszałka obradom Senatu;

2) sprawują w zastępstwie Marszałka powierzone przez niego funkcje.

Podczas zastępowania Marszałka, na wicemarszałkach ciąży obowiązek oraz przysługują im prawa Marszałka wynikające z Regulaminu Senatu (ust. 2).

Komisje Senatu są organami powołanymi do rozpatrywania i opracowywania spraw z własnej inicjatywy oraz przekazanych im przez Senat, Marszałka Senatu lub Prezydium Senatu (**art. 12** ust. 1 Regulaminu Senatu).

Przepis **art. 13** ust. 1 Regulaminu stanowi, że Senat powołuje komisje stałe do określonego rodzaju spraw oraz może powoływać i rozwiązywać komisje nadzwyczajne do realizacji określonych zadań.

Zgodnie z **art. 15** ust. 1 Regulaminu Senatu, ustanawia się następujące komisje stałe:

1) Budżetu i Finansów Publicznych;

2) Gospodarki Narodowej i Innowacyjności;

2a) Infrastruktury;

3) Kultury i Środków Przekazu;

- 4) Nauki, Edukacji i Sportu;
- 5) Obrony Narodowej;
- 6) Praw Człowieka, Praworządności i Petycji;
- 7) Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich;
- 8) Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej;
- 9) Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 10) Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej;
- 11) Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą;
- 12) (uchylony);
- 13) Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej;
- 14) Środowiska;
- 15) Ustawodawczą;
- 16) Zdrowia.

Przedmiotowy zakres działania komisji stałych określa załącznik do Regulaminu Senatu (ust. 2).

Zgodnie z **art. 16** ust. 1 Regulaminu Senatu, Konwent Seniorów jest organem zapewniającym współdziałanie klubów senackich i kół senackich w sprawach związanych z działalnością i tokiem prac Senatu.

Konwent Seniorów tworzą: Marszałek, wicemarszałkowie oraz senatorowie – przedstawiciele klubów senackich oraz przedstawiciele porozumień, o których mowa w art. 21 ust. 5 [*kluby senackie lub koła senackie mogą na zasadzie wzajemnych porozumień ustanawiać wspólną reprezentację w Konwencie Seniorów*] a także klubów parlamentarnych, jeżeli skupiają co najmniej 7 senatorów (ust. 2).

INFORMACJE DODATKOWE:

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie K 38/03 rozpoznając wniosek grupy posłów na Sejm RP o zbadanie zgodności art. 7c ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora z art. 105 ust. 6 w zw. z art. 236 ust. 1 i art. 41 ust. 1 i 2 oraz art. 7 Konstytucji RP (w zakresie ustawowej zasady pociągania posłów do odpowiedzialności karnej), w I części orzeczenia obejmującego uzasadnienie faktyczne sprawy, przywołał za Marszałkiem Sejmu, że „art. 7c ustawy o wykonywaniu mandatu odsyła bezpośrednio do regulaminów Sejmu i Senatu wskazując w swoim ust. 1, że akty te są właściwe do określenia organu właściwego do rozpatrzenia wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie posła lub senatora do odpowiedzialności sądowej. Kwestia dotyczy zatem

zagadnienia organizacyjnego, a więc sprawy sensu stricto wewnętrznej obu izb parlamentu, to jest wskazania właściwego organu do zaopiniowania złożonego wniosku, który – co należy podkreślić – ostatecznie rozpatrywany jest przez Sejm albo Senat *in pleno*. Przedmiotowym orzeczeniem Trybunał odniósł się do regulacji wewnątrzparlamentarnego postępowania unormowanego w art. 7c ustawy o wykonywaniu mandatu, które prowadzi do zajęcia przez daną izbę parlamentu stanowiska jedynie w sprawie zgody na pociągnięcie posła lub senatora do odpowiedzialności karnej, bez orzekania o winie parlamentarzysty, a także w kontekście „immunitetu” jako prawa podmiotowego parlamentarzysty, nie zaś formułowania nowych nazw organów danej Izby.

Trybunał podniósł, że „niezależnie bowiem od stanowiska organu rozpatrującego wnioski (którym zgodnie z art. 133 ust. 1 regulaminu Sejmu jest Komisja Regulaminowa i Spraw Poselskich, zaś zgodnie z art. 26 ust. 1 regulaminu Senatu Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich) ostateczną decyzję w sprawie zgody na pociągnięcie posła lub senatora do odpowiedzialności karnej podejmuje w drodze uchwały cała izba parlamentu (art. 105 ust. 2 Konstytucji oraz art. 7c ust. 6 ustawy o wykonywaniu mandatu). Co więcej, nawet uchwała Sejmu bądź Senatu dotyczy tylko zgody na pociągnięcie danego parlamentarzysty do odpowiedzialności karnej, zaś sama decyzja o postawieniu mu zarzutów, podobnie jak i sformułowanie ich treści, należy do oskarżyciela.”.

OPRACOWAŁA

Monika Ruszczyk

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz